

Ann Van Hoey minder is mooier

Het klikt tussen Ann Van Hoey en klei. In amper een paar jaar tijd is ze een nieuwe ster geworden aan het internationale keramiekkfirmament, een sterretje dat bescheiden blikkert en gestaag groeit. De objecten, dikwijls komvormen, zijn nochtans geen spektakelmakers. Als ze sensationeel zijn, is dat te wijten aan de eenvoud. Het is een quasi oosterse soberheid, van Mechelse makelij.

TEKST: CHRISTINE VUEGEN FOTO'S: DRIES VAN DEN BRANDE

In Mechelen lijkt Ann Van Hoey (°1956) stiekem een paar zevenmijlslaarzen in de kast te hebben. Pas zes jaar geleden ging ze fulltime aan de slag in haar atelier. En zie: dit najaar pakt het Museum van Deinze en de Leiestreek uit met de eerste individuele museumtentoonstelling. Het werk sloeg verbazend snel aan in België en in het buitenland. Ze doet niet veel meer dan knippen en vouwen, maar het maakproces is niet zo simpel. Gedurig verfijnt ze eigen technieken, vertrekkend van zeer dun uitgerolde kleiplaten. De eerste zevenmijlslaarzensprong is 'Étude Géométrique'. In de vijfdelige reeks evolueert de rand van de cirkel naar het vierkant door gelijkbenige driehoeken met een schaar, een hoogst ongebruikelijk instrument in keramiekland, uit een perfecte halve bol te knippen en de opening dicht te lassen. Deze reeks werd in 2008 geselecteerd voor de gereputeerde 'Biennale Internationale de Céramique Contemporaine' in Vallauris, de stad in Zuid-Frankrijk waar Picasso ging wonen om keramiektechnieken onder de knie te krijgen. De uitgezuiverde vormen van aardewerk in een warm donkerbruin, de natuurlijke kleur van de klei, zijn een flukse stap na de porseleinen tassen waar Design Vlaanderen een jaar eerder voor viel. Toch vormen de bijna frivole kopjes op elegante pootjes, allemaal unieke stukken in wit porselein waar het licht door speelt, de basis voor de verdere ontwikkelingen want ook zij zijn, althans gedeeltelijk, ontstaan door de knip- en vouwtechniek.

Sneeuwbaaleffect

Na de deelname in Vallauris sleepte het werk het Henry van de Velde Label van Design Vlaanderen in de wacht. Het werd prompt opgepikt door Puls Contemporary Ceramics in Brussel, dé keramiekgalerie in België met een internationale uitstraling. Vervolgens werd het aan boord

gehesen van Galerie Hélène Porée in Parijs en Galerie Marianne Brand in Genève. De eerste bekroning bleef niet uit. Op de wereldbiënnale van keramiek in Seoel kreeg Ann Van Hoey in 2009 de bronzen medaille. Datzelfde jaar kaapte ze de hoofdprijs weg op de internationale biënnale van Kapfenberg in Oostenrijk. Het is een niet te stuiten opmars met deelnames aan keramiekwedstrijden in Korea, Kroatië, Zwitserland, China, Japan, Taiwan en noem maar op. Ere-medailles en prijzen stapelen zich op. Aankopen door onder andere het Musée Ariana in Genève en het Jubelparkmuseum in Brussel laten niet op

links
Portretfoto: Tom Van Nuffel

onder
Geometrie en eenvoud genereren steeds weer andere vormen met een andere uitstraling. Wat onaangestast blijft, zijn de pure schoonheid en de perfectie. '3 Vessels', 2012, aardewerk, 12 x 13 x 13 cm, 15 x 16 x 16 cm, 18 x 20 x 20 cm.

“Het stoken in de oven is bijna een noodzakelijk kwaad. Dat is bij mij ook zo. Alles wat ik wil uitdrukken, is er al. Er mag niets aan veranderen.”

zich wachten. De loftrompet blijft schallen, geloof u het maar zonder dat het curriculum hier wordt opgesomd.

Is het een bliksemcarrière die uit de lucht komt vallen? “Ik heb handelsingenieur gestudeerd en ging aan de slag als meubelvertegenwoordigster, zoals de rest van de familie”, vertelt Ann Van Hoey. “Toen ik een jaar of 25 was, trok ik al naar het IKA, de kunstambachtenschool in Mechelen. Die school lijkt me behoorlijk uniek in België, want keramiek wordt meestal in academies onderwezen. Ik was direct verleid door klei. Door het drukke leven verwaterde het, maar ik volgde wel workshops. Als je ouder wordt en er nog iets mee wil doen, moet je niet te lang dralen. Ik was bijna 50 toen ik mijn diploma haalde aan de kunstambachtenschool. Op de eindejaarstentoonstelling suggereerde mevrouw Wies Dehert, een vroegere keramiste die nu hoesden, tassen en sjaals ontwerpt, om een dossier in te dienen voor Design Vlaanderen. Ik vond het wat te hoog gegrepen, maar deed het dan toch. Mark (n.v.d.r.: haar echtgenoot Mark Uytterhoeven) had me ook de raad gegeven om zo hoog mogelijk te mikken en af te zakken als het niet lukt. Op mijn leeftijd heb je niet meer de tijd om klein te beginnen en te wachten hoe het groeit. In de keramiekwereld heb je een heel ac-

tief circuit met zeer veel internationale wedstrijden. Patty Wouters, een bekende keramiste, had me gezegd dat mijn kopjes het niet zullen doen in Vallauris. Een installatie met een visie maakt meer kans om geselecteerd te worden. Dan ben ik bij ‘Étude Géométrique’ terechtgekomen, het huwelijk tussen de cirkel en het vierkant, de cirkel en de driehoek, de rechte en het punt.”

Kommen of kunst?

In vele werken is de kom te herkennen, een oervorm die teruggaat tot de prehistorie. Na een reis naar Japan bracht origami, de geraffineerde papiervouwkunst, haar op het idee van de zelf-ontwikkelde knip- en vouwtechniek. “Ik was daar even sterk gefascineerd door de Japanse tuinen, dat zengevoel”, preciseert Ann Van Hoey. “Eenvoudige geometrische vormen vind ik het mooist. Om een perfecte halve bol te maken in een plaasteren mal rol ik kleiplaten met een deegrol uit tot een dikte van 3 mm. Er mogen geen steentjes inzitten en ook geen weggewerkte bluts want na het bakken is die bluts daar weer. Klei heeft een geheugen.” De persoonlijke beeldtaal werd ingezet met kleine knipjes, geplaatst volgens een geometrische structuur, en die werden steeds dieper zodat de overlappingsen bij het dichtvouwen groter werden. Ze zweert bij de natuurlijke kleur van de klei en gebruikt hoofdzakelijk een monochroom bruine, rode en witte kleisoort. Sinds kort kijkt ze daarvan af. In haar streven naar perfectie voegt ze geen kleuren toe met glazuren, maar ze laat sommige vormen bespuiten met zwarte, witte, rode of oranje autolak. Zo knipogen ze naar Japans lakwerk en retrodesign. Het basisprincipe behoudt ze, en dat biedt een nagenoeg onuitputtelijke variatie. De vlekkeloos gladde huid wordt soms doorbroken door ribbels of noppen, een patroon dat in de mal zit. Bovendien experimenteert ze met de schaal. Eerder werkte ze op een miniatuurformaat. Het allergrootste werk tot nog toe staat gedroogd en wel in het atelier. Het is een traag proces en het mislukt geregeld, ook omdat ze tegen de grenzen van de techniek aanduwt. “Ik hoop dat het gebakken geraakt”, zucht ze. “In de zalen van het museum in Deinze wou ik naar een groter formaat gaan. Zo wil ik er een paar tonen. Die mal van 50 cm kan ik niet zonder hulp hanteren, en ik wil liever kleinschalig en alleen blijven werken. Het wordt meer sculpturaal, maar of het nu kunst is? Eigenlijk maakt dat niet zoveel uit. Toen ik met keramiek begon, had ik niet de ambitie om kunst te maken. Anderen hebben er dat etiket opgeplakt. Ik ben er een beetje ingerold omdat mijn kopjes niet geschikt waren voor Vallauris. Hoe je het ook noemt, het is toch fascinerend dat je begint met een hoop modder en dan tot zoiets komt”.

Geometrische elegantie

In de hedendaagse kunst verwijzen meer en meer kunstenaars al geruime tijd naar de erfenis van het modernisme en het minimalisme. ‘Less is more’, het motto ‘minder is meer’ van de modernistische architect Mies van der Rohe, past uitstekend bij de vormverrijking en de esthetiek die Ann Van Hoey teweegbrengt met minimale ingrepen. Komen in de keramiekcreatie eveneens modernistische tendensen op gang? “In internationale wedstrijden is er een lichtung die perfecte vormen maakt, heel strak en zonder foutjes”, zegt ze. “Het stoken in de oven is bijna een noodzakelijk kwaad. Dat is bij mij ook zo. Alles wat ik wil uitdrukken, is er al. Er mag niets aan veranderen. ‘Less is more’ drukt heel goed uit waar ik mee bezig ben”, besluit ze en stapt naar de grote foto van ‘Étude Géométrique 2’ uit 2011. Het is een evoluerende metamorfose van de halve bol door drie knippen te geven die telkens een centimeter langer zijn. “Dikwijls zitten er nog mathematische redeneringen in, maar minder dan vroeger”, vervolgt ze. “Mijn inspiratie komt meestal al doende. ‘Growing’ heb ik gemaakt omdat de natuur het thema van de wedstrijd was. Het is een bloemknop die opengaat en groter wordt, maar het is meer geometrie

dan natuur. Meestal is het uitgangspunt toch die halve bol. Er zullen al wel mensen zijn die zeggen: ja, we hebben het nu wel gehad. Maar voor mij is het iedere keer een overwinning als ik technisch iets meer kan, meer kan uitdrukken en vrijer kan werken. Ik zie mij er dus niet direct mee stoppen.”

Geometrische elegantie steekt ook de kop op in de porseleinen borden en ander serviesgoed van ‘Enchanting Geometry’. Ze zijn ontworpen voor Serax, een Belgische trendsetter in interieurobjecten. In de showroom koos Peter Goossens, de spraakmakende chef-kok van het driesterrenrestaurant ‘Hof van Cleve’ in Kruishoutem, voor Ann Van Hoey. De nieuwe reeks borden, strakke koffiekoppen en schalen is sinds vorig jaar te koop. Als u dan toch in een winkel bent waar Serax wordt verdeeld, kijk dan eens naar andere hebbedingen zoals de glazen vazen in de vorm van een afgeknipte petfles, koffiekopjes met horizontale strepen zoals de minder courante plastic bekers en spierwitte porseleinen potten in het model van de banale choco- of confituurpot. Daarmee lijkt ze een totaal andere richting uit te fietsen. Toch vormen het aardewerk en de designontwerpen een tandem waar ze niet meer zonder kan.

“Mijn inspiratie komt meestal al doende.”

boven
Vertrekkend van een perfecte halve bol ontstaat een sensuele sculpturale vorm in de natuurlijke kleur van de klei. ‘Vessel’, 2011, aardewerk, 15 x 27 x 27 cm.

links
‘Étude Géométrique 2’, 2011, aardewerk, 11 x 15 x 15 cm
Van Hoey gebruikt geen mes om in de klei te snijden, maar een schaar. Door steeds een centimeter dieper te knippen, schuift de halve bol op naar de kubus. ‘Étude Géométrique 2’, 2011, aardewerk, 11 x 15 x 15 cm.

pagina links
Dit unieke stuk verraadt een speelsheid die ook tot uiting komt in sommige designontwerpen voor Serax. ‘Thé Dansant’, 2009, porselein, 10,5 x 10,5 cm.

MEER WETEN

Bezoeken
‘Ann Van Hoey’
Museum van Deinze en de Leiestreek
L. Matthysslaan 3-5
Deinze
www.museumdeinze.be
17-11 t/m 20-01